

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

NYTT LEDERSKAP

Libya truer USA, USA truer Nicaragua. PLO truer Israel. Israel truer med hevn. Østs og Vests raketter truer hverandre. Den akkumulerte frykt og bitterhet truer freden.

Er det rom for en annen slags lederskap i en verden dominert av beinhard maktpolitikk? Jesu eksempel var å lide selv heller enn å påføre andre lidelse. Ja, til og med å la seg selv straffe for andres overtredelser. Mahatma Gandhi fulgte hans eksempel. Når hans tilhengere grep til vold, så han det som en svikt i sitt eget lederskap. Hans fiende var ikke britene, men uretten, hvor den enn reiste hodet.

Både Jesus og Gandhi mobiliserte en annen slags makt: Åndsmakt. Den bidro til å velte imperier, den forvandlet menneskers liv og utfordret det onde så radikalt at det kostet dem begge livet.

Selv om ingen av dagens ledere er en Gandhi, står de ikke hjelpeløse: De kan ta oppgjøret med uretten i seg selv og egen leir først og derved sette forandringskrefter i bevegelse.

Norge har et ansvar for utviklingen i Sør-Afrika. Selvsagt kan det foreligge en forherdelse i Pretoria som ingen gode makter kan rokke, og som gjør en opptrapping av økonomisk og politisk press påkrevet. Men press må gå sammen med intensiverte forsøk på kontakt med lederne, svarte og hvite, for å fremme solidaritet på tvers av raseskillene, forståelse av motpartens situasjon og åpenhet for nytenkning.

Den lidelse som en rasekrig vil innebære, er for stor til å la noe uprøvet som kan bidra til rettferd ad en ikke-voldelig vei. Det er her åndsmaktens muligheter må tas på alvor og utforskes i fullt mon. Det er en utfordring til den måten vi selv lever på, også her hjemme.

FØRSTEHÅNDS FRA ZIMBABWE

Hvordan kan Norge påvirke utviklingen i raseskillelandet på den andre siden av jordkloden? Noen tenker først på økonomiske fordeler, andre på norske arbeidsplasser. Mange vil ofre begge deler. Noen tror på vold, andre på fredelige midler. Kan eksemplet Zimbabwe si oss noe om veien å gå?

Alec Smith og hans norske kone Elisabeth og deres tre barn er i Norge på et lengre besøk. De er bosatt i Zimbabwe. Alec er for tiden feltprest i Zimbabwes hær. Mens frigjøringskrigen raste, arbeidet han for forsoning mellom svarte og hvite. Han trodde på svart flertallsstyre og selvstendighet. Det ble lagt merke til. For han var sønn av statsminister Ian Smith og hadde vokst opp med det hvite mindretallets privilegier. Han tror på Zimbabwes fremtid og på at demokratiet kan overleve. I et intervju i Aftenposten sier han: "Debatten om å samle ZANU og ZAPU vil trolig vare i to-tre år til, og ende med en partidannelse som gir rom for et bredt spektrum av meninger."

Zimbabwe kunne vise svarte og hvite i Sør-Afrika at det er mulig å leve i fellesskap og likeverd. Ikke at det som har skjedd i Zimbabwe umiddelbart kan overføres på Sør-Afrika. Partene der står så langt fra hverandre at forsøk på dialog blir stemplet som forræderi av egen gruppe. Men den type lederskap som mange viste i frigjøringskampen i Zimbabwe, kan åpne muligheter for ikke-voldelige løsninger.

FREDSPRISEN

Alec Smith understreker at den beste hjelpen til Sør-Afrika på sikt er å støtte de indre forandringskreftene, som for eksempel den voksende svarte fagbevegelsen. Han er overbevist om at tildelingen av Nobels fredspris til biskop Tutu var et

Forts. side 3.

IKKE STAKKARS FINLAND

Pauli Snellman har en ledende stilling i det finske arbeidsdepartementet, med ansvar for internasjonale spørsmål. Tidligere arbeidet han hel tid med Moralsk Opprustning i mange land. Ny Verden har stilt ham noen spørsmål på bakgrunn av Finlands spesielle stilling mellom Øst og Vest.

- Hvordan kan de andre nordiske land best støtte Finland i dets vanskelige geopolitiske situasjon?

- Vår geopolitiske situasjon kan ikke forandres. Den må vi bare akseptere. Spørsmålet er om vi ser den som et problem eller en mulighet. Jeg velger det siste. Også Norden som helhet kan se sin situasjon som en mulighet.

Vi kan kanskje også ha mer samspill hva Øst-Vest-forholdet angår. Men det krever innlevelsesevne, tillit og respekt for hverandres ulike muligheter og begrensninger. Finland er bare en del av Norden, der alle har sine forskjellige roller å spille. Det er fra dette utgangspunktet jeg vil betrakte vår situasjon. Ikke med tanke på "stakkars Finland" som trenger hjelp fra det øvrige Norden.

- President Kekkonen var kjent for å ha et tillitsforhold til noen av Sovjets ledere. Blant annet tilbragte han ferier med Kosygin. Hvordan kan vi i Norden best bygge tillit til lederne i Øst-Europa?

- Kekkonen og andre etterkrigs-presidenter har hatt tillitsfulle forhold med Sovjetledere på høyeste hold, det stemmer. Disse forholdene har ikke vært bygget opp på ettergivenhet og servilitet. Jeg vil ikke idealisere Kekkonen eller de andre, som har hatt sine feil. Men etter min vurdering har de lyktes i å bevare og utvide vår bevegelsesfrihet så langt man realistisk kan ønske seg i vår geografiske posisjon.

Mitt inntrykk er at mine landsmenn har hatt mest fremgang med sovjetlederne når de har vært oppriktige, fri fra frykt og mistenksomhet, men samtidig holdt bestemt fast på vår suverenitet og våre nasjonale interesser. Dette innbefatter ikke på noen måte å være urealistisk med hensyn til

russernes ideologi og strategi.

Jeg skulle tro at de øvrige nordiske politikerne har lignende erfaringer med Sovjetlederne.

- Har du selv kontakt med Øst-Europa, og har du erfaringer eller tanker om dette som du vil gi videre?

- Mine kontakter i Øst-Europa har vært meget beskjedne. På et offisielt statsbesøk til et øst-europeisk land sammen med min sjef arbeidsministeren, fortalte vi våre verter helt åpent om våre problemer med arbeidsløshet og våre mer eller mindre vellykkede forsøk på å rette på det. Som gjensvar fikk vi blant annet fra statsministeren en like åpenhjertig beskrivelse av deres vanskeligheter og bestrebelser, uten spor av propaganda. Det var en atmosfære av villighet til å lære av hverandre. På den annen side skal man ikke være naiv. Når man kommer til forhandlinger om samarbeid, må man være meget godt forberedt, ikke la seg overrumple. Man må vite hva man vil og hva man ikke vil. På det punkt har mine landsmenn også gjort dumheter.

- Har du tro på at vi kan unngå en ny storkrig?

- Svaret er ja, absolutt. Og jeg tror at hver enkelt av oss gjennom vårt liv, vår innsats, kan påvirke verden i våre nærmeste omgivelser og kanskje i en utstrekning som overstiger all vår forventning. Ingen av oss behøver å være et hjelpeløst offer for begivenhetene.

EN TANKE OM FOTSPOR

Jo nærmere jeg kom mitt hjem dess færre fotspor fantes det i snøen. Jeg vet om mennesker som bor midt i tusen par fotspor, som kjenner ensomheten langt bedre enn jeg med mine knapt opptrådte stier.

Det er bedre med 2-3 par fotspor som stopper ved min dør, enn å leve midt i trafikken, som tross smil og mote-riktige sko, kun er forbigående.

Camilla

MØTE MED DALAI LAMA

Blant de 12 skandinaver som deltok i en internasjonal MRA-konferanse i Panchgani, India i januar, var fru Nanna Treschow, medlem av Tunsberg bispedømmråd og det norske kirkerådet.

Konferansen ble åpnet av Dalai Lama, tibetanernes åndelige overhode. "Han hadde nettopp talt til 300.000 budhister på stedet hvor Buddha fant frem til klarhet under Bodhi-treet," forteller hun. "Møtet med ham var en mektig inspirasjon."

Han utstrålte varme, ydmykhet og munterhet, samtidig som hans svar var preget av visdom og grundige kunnskaper. Selv om han hadde levet i landflyktighet i over 25 år, fantes det ikke spor av bitterhet. Det han ville formidle til oss var kjærlighet og forpliktelsen til å gjøre noe med de lidelser andre må gå igjennom."

"Han hadde hatt forbindelse med MRA helt siden 1959. Det hadde slått ham at de representantene han hadde sendt til MRA-møter gjennom årene, hadde kommet tilbake forandret. Da han reiste ba han om at folk fra Den kinesiske folkerepublikken måtte bli invitert til Panchgani-sentret."

DIALOG

300 mennesker fra 25 land deltok i konferansen i Panchgani, som var den sjette i en serie under temaet "Dialog om utvikling". Også jordbruks-spørsmål ble tatt opp, og de to bøndene fra Danmark og Sverige som deltok, fikk anledning til å gi av sine erfaringer. Jordbruksproduksjonen i India er et lyspunkt i et nyhetsbilde med mye nød og sult. "Produksjonsøkningen er større enn befolkningsøkningen, og landet kan nå fø sine innbyggere i dårlige og gode år," skrev den tidligere sjefen for Verdensbanken nylig.

Blant de afrikanske deltakerne var Zimbabwes vise-transportminister og en tanzaniansk jordbruks-ekspert som hadde møtt MRA under studier på Landbrukshøgskolen i Ås.

På ett av møtene benyttet fru Treschow egne dyrekjøpte erfaringer til å illustrere hvordan tro kan besvare frykt. På spørsmål om hva konferansen hadde betydd for henne personlig, svarte hun:

"Jeg er meget takknemlig for at jeg og mine to døtre, som reiste sammen med meg, fikk oppleve et internasjonalt samhold som åpnet hjertet for verden og styrket forpliktelsen overfor medmennesker, hvilken nasjon, rase eller religion de enn måtte tilhøre."

FØRSTEHÅNDS FRA . . .
Forts. fra side 1.

heldig valg. Hvis det ikke var for fredsprisen, ville biskop Tutu ha vært fengslet for det han har sagt og skrevet det siste året. Den har gitt ham internasjonal støtte og autoritet innad.

Mange vil snakke med Alec om det sørlige Afrika. Det er blitt intervjuer med aviser og lokalradio, møter med norske politikere og innbydelser til foredrag. Han gir som alle andre ett bilde fra en mangfoldig virkelighet. Men han taler med autoritet, på bakgrunn av det han selv har gjennomlevet. Vi har en sjelden anledning til å få innsikt i kampen for rettferdighet og forsoning i ett av verdens mest konfliktfylte områder.

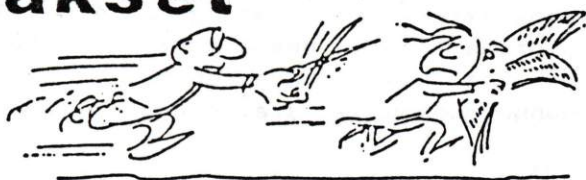
Boka om hans liv "Nå kaller jeg ham bror" er kommet ut på norsk i 6000 eksemplarer og 2/3 er solgt allerede. Boka er også innkjøpt til biblioteker rundt om i landet.

BIDRAG TIL NY VERDEN

Produksjonskostnadene for Ny Verden er relativt lave. Tekstbehandling og kopiering utføres gratis, det redaksjonelle arbeidet likeså. Likevel trengs det midler til utsendelse, papir og andre utgifter.

Vi vedlegger en postgiroblankett til dem som måtte ønske å bidra. På forhånd takk.

sakset

Tidligere trodde Tor Åge Bringsvård at politiske virkemidler kunne forandre verden. Det tror han fortsatt, men politiske virkemidler alene er ikke nok. For mennesket må også forandre seg.

Aftenposten 11.1.86.

Snakker jeg med en kristen måteholdsmann om alkoholproblemer, spør han gjerne: "Kan du vise meg et eneste skriftsted fra Bibelen som forbyr oss å drikke?" Og jeg kan ikke komme med noe slikt skriftsted. For det fins ikke. Men jeg kan spørre: "Er du klar over det eksemplet du viser?"

Det hele er et spørsmål om solidaritet. Solidaritet med våre svake brødre. Jeg tror ikke på verdien av formaninger som "Alkohol skader deg." Jeg har oppdaget at en direkte oppfordring til solidaritet har langt sterkere appell blant ungdommen, som ennå ha sin idealisme i behold. En oppdragelse til måtehold er dødfødt. Si ikke lenger "Slutt å drikke" Si: La oss slutte å drikke "

Rune Larsen, Vårt Land 14.11.85

Den andre hellige kuen som burde slaktes er egentlig en sydebukk. Den består i den refleks at "det er de andre som har skylda". Arbeidsgiverne klager over lønnsstagerne, Regjeringen over opposisjonen, den private sektor over den offentlige osv. Det er skott mellom grupper som ikke bare burde, men som også kunne trekke sammen.

Gudmund Hernes, FAFO, Aftenposten 4.1.86.

Om vi trenger pragmatisme? Selvsagt, enhver politikk må være pragmatisk, ellers er det ikke politikk. Men vi trenger også ideer - som er et annet ord enn ideologier. En av de tragiske sidene ved Vesten er etter mitt skjønn mangelen på ideer. Vi må være pragmatiske, ellers er vi ikke realistiske. Men dersom det ikke finnes store, idealistiske perspektiver eller en visjon forbundet med en dynamisk idé, vil pragmatisme alene være utilstrekkelig i dagens verden, og alltid føre til feilvurderinger.

Milovan Djilas, 1985.

"Ansvar lærer deg å be" - det lærte jeg av Frank Buchman, som startet Moralsk Opprustning. Det som gjorde særlig inntrykk på meg, var hans understreking av at det midt i en hektisk politisk hverdag er lettere å finne fram til det som er rett når man begynner dagen med bønn, bibellesing og stillhet, det vil si med å lytte til og la seg lede av Gud.

Siden den tid har jeg begynt min arbeidsdag på denne måten, og skrevet mine tanker ned i en notisbok. Av og til kunne jeg se et mønster av ledelse fra en høyere makt, men som oftest så resultatet av min lytting nokså mager ut. Bedre enn ingenting, tenkte jeg. Men jeg opplevet at jo lengre tid jeg tok meg til stillhet, desto bedre gikk min dag.

Josef Klaus, statsminister i Østerrike 1963-1970, i "Führung und Auftrag", Styria Verlag, Wien 1985.

Kristne og muslimer - som regel har vi forstått hverandre dårlig, og noen ganger har vi bekjempet og utmattet hverandre i konflikter og kriger. Idag tror jeg Gud vil at vi forandre dette handlingsmønsteret fra fortiden. Vi må respektere hverandre, og vi må stimulere hverandre til gode handlinger på Guds veier.

Pave Johannes Paul II under sitt besøk i Marokko i august 1985, ifølge L'Osservatore Romano

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 - Elisenberg, 0207 Oslo 2.

Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.